



De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm || Ianvarii Et Febrvarii

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10258

De SS. martyribus, Berardo, Petro, Accursio, Adiuto &c. ex ordine S.
Francisci.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77365)

integrum ibidem philosophabantur. Tunc quibusdam causis ingruentibus, à populo & rege altioris ingenij ad consilium vocatus, immò etiam compulsus, desideratum sibi eremi dereliquit locum, omniaque animo peruigili tractans, ac turbatam esse prouinciam gentilium incurfione prospiciens, nec ibi diurnum monasterialem ordinem perpensans, ad Galliarum litora dimissus, ordinatis omnibus, causa uisendi Romam nauigauit: ibique à Francorum rege Cloueo & Patritio Erchenaldo honorificè susceptus, monasterium in loco, quem nuncupant Latiniacum, construxit. At non multò post fratribus ordinatis, cum rege & Patritio iter agens, infirmitate corripitur. Ibiq; illo diu iacente, & virorum nobilium, vel ipsius reuerentissimi regis uisitatione frequentato, ab ore illius sermonis gratiam & condimentum uitæ assuebant æternæ. Et sic præsentia relinquens, ad æterna migravit regna. Corpus uero illius ab illustri viro Erchenaldo Patritio retentum causa ecclesiæ, quam sibi magno opere construxerat, in villa, cui Perona uocabulum est, ponitur. Et quia ipsius ecclesiæ dedicatio intra triginta parabat ur dies, in quodam loco in porticum interim corpus sanctum summa cum diligentia custoditur, ac post tot dies ita illæsum inuenitur, ac si eadem hora de hac luce fuisset egressus. Reuerenter ergò iuxta morem altare reconditur, ibique annis ferè quatuor demoratur. Constructa uero ad orientalem partem altaris domuncula, ibi post tot annos immaculatum corpus à reuerentissimis subuectum episcopis Eligio & Autberto, transfertur sine ulla putredine. Vbi etiam reuera fide petentibus, merita illius clarescunt diuinis uirtutibus, adiuuante Domino nostro Iesu Christo, qui cum patre & spiritu sancto uiuit & regnat Deus in secula seculorum, Amen.

Fursus in Gallijs condit monasterium.

Obitus S. Fursi.

Corpus eius post 4. annos adhuc incorruptum.

PASSIO BEATORVM MARTYRVM, BERARDI, PETRI, ACCVRSII, ADIUTI ET OTTONIS,
discipulorum beatissimi patris Francisci.

16. IANVAR.



S. Franciscus proficiscitur ad Sulthanum.

Veniunt in Lusitaniam.

Anctorum martyrum Berardi, Petri, Accursij, Adinti & Ottonis festiua gaudia nobis, fratres charissimi, celebrantibus, ipsorum quoque ordinem martyrij breuis sermo perstringat: ut quò illi per lucis uitæque contemptum, terrena quæque calcauerunt, eò mens nostra ad sublimiorem uirtutum palmam se erigat. Beatus nanque Franciscus, Minorum pater & fundator inelytus, cum diuina cernebat reuelatione se & suos pro aliorum salute uocatos, etiam impiæ Mahometicæ legis obseruatores pro posse deducere ad lucem fidei cupiebat. Vnde anno à sua conuersione undecimo multis cum periculis iter aggressus, ut Sulthani adiret præsentiam, ad Miramolini regnum præsentem destinauit sanctos, ut ipse Orientis, illi Occidentis populis Mahometicis salubre Christi prædicantes euangelium, quasi totum ad Christum conuerterent mundum. Hos autem potissimè pater beatus diuinitus reuelatos elegit, in quibus diuina uirtus, rerum gestarum gloria, & splendidissimis actionibus illustrata clarebat. Quibus ut itineris laborem cum obedientiæ merito susciperent, fratrem Vitalem, uirum utique omni sanctitate & discretione præcipuum, in prælatum præfecit.

At illi omnem spem & cogitatum in Dominum iacentes, & beati Patris pijs sermonibus & orationibus confortati, iter aggressi, tandem in Aragoniam peruenerunt. Vbi pater eorum Vitalis, diutini languoris morbo præuentus, diuina putans uoluntate suum iter impediri, ceteros abire permisit. Haud multo post interiecto tempore, Colimbriam Portugaliæ regni urbem deuenientes, ad reginam Oracham nomine se contulerunt. Apud quam per aliquot dies commorati, ipsius precibus deuotissimis uicti, ut ipsius uitæ terminum demonstraret, suppliciter Dominum rogauerunt. Factumque est, ut primò martyrij sui ordinem, & deferendas suas Colimbriam reliquias, ac ab ea honorificè suscipiendas, & post uitæ ipsius exitum reuelarent: quod & rei demonstrauit euentus. Siquidem post eorum sacra ossa, ab eadem regina in monasterio sanctæ Crucis de Colimbria condita, paucis euolutis diebus, matutinali hora iuxta sanctorum uaticini-

ticinium, deuota regina debitum humanæ carnis exoluit. Hora verò eadem Petrus, ordinis Canoniorum monasterij sacrista, & reginæ confessor, vir omni sanctitate præclarus, præfatos quinque martyres indicibili claritate circumdatos, & Minorum fratrum multitudinem numerosam matutinales Horas in ipso sanctæ Crucis templo decantantes vidit. intellexitque quòd ibi conuenerant, vt exequiarum cultum debito honore præfatæ reginæ impenderent. Et miranti de reginæ transitu, vnus eorum dixit: De reginæ transitu nihil dubites, nobis enim egredientibus, nūcius tibi aderit. Quod & statim factum est: vt in hoc vno simul appareret, quòd prælibati sancti prophetiæ spiritu pleni fuerant, & præmonstrata visio authentica redderetur.

Igitur apostolici viri ab ipsa regina recedentes, Alanquearium ad Sanctiam, Sanctij regis filiam, reginam vtique Deo deuotam, peruenerunt. At illa secularibus vestibus superindutos, quia aliter non erat ipsis transeundi facultas, Hispalim quæ nunc * Sibiliam dicitur, transmisit. Vbi secularibus abiectis indumentis, ad infidelium Mesquitam, vt prædicarent, accesserunt. Impetu autem facto, repulsi & verberibus pluribus laniati, non à concepto spiritus feruore deficientes, aulam ingressi, fidem Mahometicam damnantes, Christum coram rege prædicauerunt. Rex verò in futrorem versus, eos decapitari præcepit. Filius autem regis naturali quadam pietate illis compatiens, paterni furoris ardore compresso, vt maturius in his ageretur obtinuit. At rex seniorum habito consilio, post publicam Christiani nominis ex alta turri, vbi primò retrusi sunt, prædicationem, post etiam squalidi carceris oppressionem, ad se vocatos, misericordiam pollicens, auertere nitebatur à Christo. Cui illi: Vtinam tibi rex misericordiam, quam nobis præstare niteris, maturiori vsus consilio ipse tibi præstares. Age, quod malueris. Corpora eripere potes, fiderea loca animas detinebunt. Stat nobis firma promissio, & pro præsentis morte immortalitatis dono fouebimur. Tunc rex eorum immobilem animum cernens, Marochium cum quibusdam Christianis destinauit.

Inter ceteros verò, qui Marochij morabantur, Christianos erat dominus Petrus Infans Portugaliæ regis frater, & regis Marochiorum ductor exercitus. Hic siquidem in sua fratres recipiens domo, pio venerabatur affectu. At illi quod facturi venerant cogitantes, omni sublato timore, vbicunquè collectos Saracenos videbant, Christum prædicabant. Contigit autem semel regem Miramolinum ipsos in legis suæ authorem conuicia iactantes audire. Qui nimio furore succensus, iussit cum impetu eos expelli, & ad Christianorum terras, datis à domino Petro Infante comitibus, deduci. Verùm illi martyrij desiderio flagrantibus, dimissis in via comitibus, iterum Marochium reuertuntur. Quo audito, rex ira vehementer efferbuit, præcepitque vt teterrimo carcere conclusi, fame sitique interficerentur. Stant igitur beati vinculis innodati, & diuina sustinere infideles manus aggauatur. Nam intensi vltra, quam humana patitur natura, calores & æris intemperies sic infirmos affecit, vt iam clarè cernerent, quòd pro sanctis suis sit diuina vltio infecuta. Ex quo rex perterritus, à vinculis absolutos, illa sors abire permisit. Mirabile dictu: Cùm per viginti dies fuerint sine aliquo corporali cibo carceribus inclusi, sola diuina virtute refecti, sic inuenti sunt fortes & alacres, vt merito in stuporem conuerterent se videntes.

Iterumque ad Christianorum plagas missi, relictis comitibus, secundo Marochium redierunt. Interim contra sibi rebelles rex exercitum mittit, & dominus Petrus Infans secum fratres adducit. Redeuntes autem cum victoria Marochium Saraceni simul & Christiani, per triduum aquam non reperientes, nimio sitis ardore cruciabantur. At Berardus, sanctæ Trinitatis cultor, tanto compatiens hominum labori, oratione cum ceteris præuia, breui paxillo terram fodiens, aqua à Domino impetrata, iumentorum sitim extinguit & hominum. In ipso verò loco nec fons antè visus fuerat, nec post. Reuersi autem Marochium, seruabantur nè prædicarent: sed illi quadam sexta feria in publicum proruperunt. At iussu regis cuidam principi, qui aquæ miraculum viderat, decapitandi traditi sunt. Quos præcepit carceri mancipari. Ad locum igitur carceris adducti, alapis à ministris & varijs sunt opprobrijs saturati. Post triduum verò de carcere tracti, nudi & manibus post terga ligatis, durissimis flagellis afflicti, tandem impio iudici sunt præsentati. At ille cernens eorum in fide constantiam nulla posse ratione mutari, iterum iussit durissimè tandiù virgis & fustibus cædi, donèc penè viscera apparerent & ossa. A ministris etiam feruente olco & aceto vulneribus infusis, per totam

Visio Petri reginæ Lusitanicæ confessorij.

* Sibiliam Concionatur ad Mahometanos.

Diuina vltio in Mahometanos.

20. diebus manent in iuni.

Impetrant diuinitus aquam.

Immaniter flagellatur.

Horrendis

afficiuntur
pœnis.

sequentem noctem super testas volutati sunt, & à pluribus sibi inuicem succedentibus acerbissime afflicti. Nocte verò illa custodes magnam de celo lapsam lucem videntes, & præfatos sanctos cum innumerabili multitudine sublimari, putauerunt diuinitus fuisse liberatos: sed in carcere inuentos, suis fecit rex tribunalibus præsentari.

Matth. 5.

Dei nuncium, vocat
impurum
Mahometem.

Ministri verò illos nudos trahentes, continuis flagris terga eorum & corpora nouiter flagellabant. Occurrit autem illis quidam princeps, Mahometicam suadens fidem. Otto verò illius persuasionem confutans, etiam in contemptum prophanz legis in terram spuens, graui ab ipso alapa percussus est. At ille verborum Domini non immemor, alteram præbuit maxillam, dicens: Ignoscat tibi Deus, quia nescis quid facis. Ad impij demum regis conspectum adductis, sic ad eos exorsus est: Estisne vos impij illi, qui fidem veram vituperantes, ad tantam etiam insaniam adducti estis, vt Dei nuncium blasphemetis? At illi: O rex, fidem veram minimè spernimus: tuam autem falsam, & eius iniquum conditorem, omninò abhorremus: pro vera autem & pati & mori parati sumus. Tunc rex eos delicijs & voluptatibus à Christiana veritate existimans posse renocari, pecunias & formosarum mulierum, quæ aderant, delicias repromittit, si Mahometi perfidiam reciperent, aliàs suo gladio trucidandi. Sed viri Dei immobiles animo, conuersi ad regem: Sint tibi, inquit, mulieres & pecuniæ: nobis autem sit Iesus Christus. Adhibe vincula, carceres, ignes, tormenta & mortem: omnis nobis leuis est pœna, cum de cælesti gloria cogitamus.

Trucidantur sancti viri.

Tunc rex tantam cernens in sanctis constantiam & immobile propositum, arrepto gladio, minister iniquitatis effectus, capita eorum per medium frontis amputauit. Et illi quidem optato iam potiti, post maximos persecutionum aculeos, post ingentissimas arumnarum moles, æternæ vitæ adepti brauium, martyrij corona dorati sunt. Passi sunt verò beati martyres anno Domini 1220. decimo septimo Calendis Februarij, ante mortem beati Francisci anno sexto. Qui illorum vt audiuit martyrium, tanto gestiuit gaudio, tanta perfusus est lætitia, quòd facile exprimi non posset. Corpora autem eorum iussu regis extra palatium proiecta, à Saracenis ligatis pedibus extra urbem varijs ludibrijs circa moenia tracta, tandem penitus in partes conscissa, in campo relicta sunt, vt bestijs essent in cibum. Christiani verò nocte sequenti ad colligendas sacras reliquias exeuntes, lapidibus à Saracenis sunt repulsi. Sequenti verò die, quorundam consilio, nè reliquiæ venerarentur à Christianis vt sanctæ, rex igni comburendas decreuit. Sed igne copioso accenso, cum in eum sanctorum corpora iactarentur, hinc inde flamma declinans reliquit intacta: immò (quod dictu mirabile est) cum vnum de capitibus in ignem pluriès proiectum esset, diuina faciente virtute, de igne semper exiliens, nec in capillis est læsum: & nunc cum pelle & capillis integrum demonstratur. Postea verò Saraceni precio sumpto, sanctorum Christi martyrum reliquias Christianis vendiderunt. Dominus autem Petrus Infans Capellano suo & quibusdam iuuenibus tradidit eas desiccandas, aromatibusque condiendas. Cum autem quidam fornicarius eò vellet accedere, immobilis factus, in medio scalæ vt sibi succurreretur, exclamauit. Qui confessione præmissa de scala descendens, loquelam amisit, nec prius recuperauit, quam voto facto, super pectus eius vnum de sanctorum capitibus positum est.

Nota hic reuerenter habendas sanctorum reliquias.

Reliquias eorum transferuntur.

Sanctorum autem reliquiæ dum sic exirentur, quodam appropinquante, vt eas solito more contingeret, sic in aëre cum umbone sunt eleuata, vt non possent humano subsidio contingi. Qui stupefactus, & de fornicatione contritus & confessus, statim valuit de sublimi demissas reliquias contingere. Vnde factum est, vt in maiori reuerentia habitis, nonnulli à facinoribus abstinerent, nè depræhenderentur. Demum eorum capitibus cum carnibus in quadam theca argentea depositis, ossibus verò in alia, in sua capella collocatis, præfatus Petrus Infans anxie sanctos precabatur, vt redeundi in Portugalliam aditus Christianis concederetur. Quorum meritis factum est, vt rex ei ad Portugalliam redeundi cum vniuersa familia licentiam daret, tamen si consultus illi fuisset, vt eum occideret. Ipse verò reliquias, super mulos positas, læto gradu insequens, liberè ac sine periculo de Saracenorum terra exiuit. In itinere autem positus ad quendam locum peruenit, vbi immani atrocitate leonibus auditis, non paruus cunctis terror ingeritur: sed sacris reliquijs interpositis, omnis profectò mugitus & timor abscellit. Inde solitaria & penitus inuia loca peragrantes, quæ sibi pergendum foret, ignorabant.

rabant. Nec defuit diuina pietas humiliter supplicantibus, qui errantibus, sanctorum meritis via ducatum præbuit. Siquidem iumentum, cui sacra infidebant reliquæ, Infans præire, & alios sequi iussit: nulloq; ductore precedente, Saracenorum insidias per inuia & aspera euadentes, ad Septam urbem, ubi ad transfretandum parata erant nauigia, peruenierunt. Igitur naues conscendentes, cum sequenti nocte sanctorum patrocinio, lumine de celo de lapso, naufragium euasisent, Hispalim deuenierunt. Et vix ventis vela commiserant, cum ecce regis nuncijs, vt eos captiuos reducerent, ad litus applicuerunt; sed his euasis, secundis ventis Colimbriam tandem appulerunt. Ad sacras autem reliquias suscipiendas regina Orocha & populus vniuersus cum iubilo exeuntes, in monasterio S. Crucis Regularium Canonicorum, cum maximis, quæ longū foret narrare, solennijs sepeliērunt: vbi multis coruscant miraculis. Ad eorum enim mirificam inuocationem cæci vident, claudi ambulant, muti loquuntur, leprosi mundantur, paralytici curantur, obsessi à dæmonibus liberantur, & varijs infirmitatibus detenti, desideratam obtinent sanitatem. Ex ipsis quoque reliquijs vsque hodiè liquor sanguineus & odoriferus manans, multis confert integram sanitatem.

Nec tacendum puto grauem super Saracenos diuini iudicij vindictam. Nam ab eo anno, quo sancti palmam meruere perennem, omnium penè rerum sterilitas & seua pestis per quinquennium sic in eos debacchata est, vt morbo incurabili inualecente, maxima pars gentis illius fuerit crudeli morte deleta. Ipsi quoque impij regis brachium dextrum & dextrum latus totum vsque ad pedes, eo anno, quo sanctos interemerat, aridum sic factum est & siccum, vt nulli deinceps vsui fuerit. Horum sanctorum felici auditio martyrio & visis reliquijs, inclytus Christi confessor Antonius, tunc quidem illius monasterij canonicus, fidei seruore succensus & amore martyrij, ad Ordinē se transtulit Minorum. Gaudeat igitur Ecclesia, celestium militum illustrata natali. Gaudeat & sacra Minorum religio, sanctorum martyrum virtutibus laureata, & nouis micæ sanctorum splendoribus, gratiarum Christo referat actiones, & sanctorum martyrum sectetur vestigia: ad laudem & gloriam Domini nostri Iesu Christi.

Miracula ad eorum sacras reliquias.

Diuina visitio in Saracenos.

S. Antonius de Padua.

Bulla Sixti 4. Pontificis Maximi, de illorum Canonizatione: quæ etiam facit ad historie huius confirmandam veritatem.

SIXTVS, seruus seruorum Dei, vniuersis fratribus Ordinis Minorum, dilectis filijs vbicunq; morantibus seu commoraturis, salutem & Apostolicam benedictionem. Cum aliàs animo reuolueremus merita beatorum martyrum Berardi, Petri, Ottonis, Accursij & Adiuisi, qui ex Ordine fratrum Minorum, sub quo & nos coaluimus, fuerunt: qui post multa tormenta sub rege Marochiorum pro Christo mortem subiērunt, & martyrij palmam gloriosè promerentes, plurimis miraculis in ipsa morte & post claruērunt. Ex quo incensus beatus Antonius de Padua, ex Ordine Canonicorum Regularium in quo tunc erat, ad Ordinem ipsum fratrum Minorum se legitur transtulisse: Concessimus ex Apostolica dignitate viuæ vocis oraculo, vt fratres prædicti Ordinis Minorum possent publicè & solenniter celebrare in suis ecclesijs Missæ & Horarum officium de suprâ memoratis sanctis martyribus. Verum cum frequenter aduersarius humani generis, nitatur bona & sancta opera perturbare, nè tam diuinum & pium opus posset aliquis in posterum impedire: tenore præsentium, ex certa nostra scientia, Authoritate Apostolica concedimus, quod prædicti fratres MINORES vbique solenniter & publicè officium plurimorum martyrum pro ipsis Berardo, Petro, Accursio, Adiuto & Ottone, sub officio duplici maiori, ac etiã 16. Ianuarij, quæ die ab hoc seculo per martyrium decesserunt, liberè ac cum sana & serena conscientia dicere & celebrare: Inhibentes præfata Apostolica authoritate, nè quis huic nostræ concessionis audeat se opponere: non obstantibus in contrarium facientibus quibuscunq;. Prætereà quia difficile esset, præfens Breue ad omnia loca deferri, volumus * vt illius transumpti, alicuius publici notarij subscripto, & sigillo generalis dicti Ordinis, vel vicarij generalis fratrum Minorum de Obseruantia, non immeritò ea prorsus fides adhibeatur, quæ adhiberetur, si idem præfens Breue originaliter ostenderetur. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die 7. Augusti, Anno Domini 1481. Pontificatus nostri anno XI.

* deesse vis dei, queant, aut aliquid eiusmodi. * legèdū apparet, vt illius transumpto, alicuius publici notarij manu subscripto.